

دیمنور (kurd) D minor

آموزش هندپن

Course of
Handpan

مرکز موسیقی بتمهون شیراز

نویسنده: عرفان قوی قلب
•• Erfan Ghavighalb ••
به کوشش آرش طارمی

نشر آوای بربط

عنوان کتاب	: آموزش هندپین (گام ر مینور)
موضوع	: آموزش هندپین
تألیف	: عرفان قوی قلب به کوشش آرش طارمی
تنت نگاری / صفحه آرایی	: زهراء نازیار
طرح جلد	: مهدی دمیرچی
توبت چاپ	: سوم
شابم	: ۹۷۹-۰۹۰-۱۴۶۵۰-۹-۱
شمارگان	: ۱۰۰۰۰
قیمت	: ۲۱۰۰۰۰۰ ریال

سرشناسه : قوی قلب، عرفان، ۱۳۷۳ -

عنوان و نام پدیدآورنده	: آموزش هندپین : گام ر مینور/عرفان قوی قلب؛ به کوشش آرش طارمی.
مشخصات نشر	: تهران: آوای بربط، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری	: ۶۴ ص.: مصور، جدول، پارتیسیپون، ۲۹۲ س.م
شابم	: ۹۷۹-۰۹۰-۱۴۶۵۰-۹-۱ ۲۱۰۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

موضوع	: سازهای ضربی -- روش های نوازنده -- خودآموز
موضوع	: percusion intruments -- Methods -- Self instruction
شناسه افزوده	: طارمی، آرش، ۱۳۷۵ --، گردآورنده
رده بندی کنگره	: ML ۱۰۳۰
رده بندی دیبویی	: ۷۸۶/۸۱۹
شماره کتاب شناسی ملی	: ۷۴۳۳۴۴۸
وضعیت رکورد	: فیبا

نشر آوای بربط - تهران - تقاطع یوسف آباد و فتحی شرقاقي جنب بانک انصار

تلفن ۸۸۱۰۷۱۹۵

ساختمان شماره ۴ طبقه همکف

وبسایت: www.avayebbarbat.com ایمیل: avayebbarbat@gmail.com

فهرست

۸	مقاهیم تئوری موسیقی
۸	شماره انگشتان
۹	جدول راهنمای نمادها
۱۰	آکوردها در گام ر مینور
۱۲	آموزش نت سیاه
۱۴	آموزش نت چنگ
۱۸	آموزش نت دولاچنگ
۱۹	آموزش نت قطه دار
۳۱	قسمتی از قطعه دوران
۳۶	قطعه اهدایی ایمان شبخیز
۳۹	آموزش نت سه لاجنگ
۳۹	آموزش نت های گرد و سفید
۴۰	آکسان
۴۸	آموزش تریله و سکسٹله
۵۰	قسمتی از قطعه دوران
۵۱	آموزش نت زینت
۵۶	قطعه FLUID
۵۸	قطعه اهدایی امیر علی رحمانی
۶۰	قطعه امید

مختصری از تاریخچه و ساختار ساز هندپن

گفته می‌شود قبیل از ابداع ساز هندپن (هنگدرام)، سازهای دیگری به نام SteelPan با بدنه کاملاً فلزی و ساختار ابتدایی حدود ۱۷۰۰ میلادی در آفریقا و آمریکای جنوبی و بعد از آن از گالن‌های فلزی خالی ساخته شده که در جشن‌ها و مراسم‌های گوناگون طرفداران پر و پا قرصی داشته‌است و نوازنده‌گان آن تحت عنوان "پن ایست" (Panists) شناخته می‌شده‌اند.

هندپن برای اولین بار در سال ۲۰۰۰ توسط فلیکس رونر و سایینا شرر در شهر برن در کشور سوئیس ساخته شد. سازندگان نام «هنگ» را برای این ساز انتخاب کرده‌اند و نسبت به استفاده از اسم «هنگ درام» در زبان انگلیسی ابراز نارضایتی کرده‌اند.

هندپن سازی نوظهور است که در تقسیم بندی سازها در دسته خود صداها (idiophones) قرار می‌گیرد به این معنی که تولید صدا با ارتعاش بدنه خود ساز صورت می‌گیرد. هندپن سازی است کوبه‌ای-ملودیک، که از دو قسمت کاملاً جداگانه فلزی ساخته شده. صفحه‌ی رو یا قوس بالایی و صفحه زیرین یا قوس پایینی. قوس بالایی که نتها بر روی این قوس چیده شده و به آن "طرف دینگ" (Ding Side) گفته می‌شود. طرف دیگر قوس زیرین می‌باشد که دارای یک سوراخ بزرگ در مرکز آن است، این قسمت را گو (Gu Side) می‌نامند. لازم به ذکر است که حفره‌ی گو هم قابلیت کوک پذیری دارد.

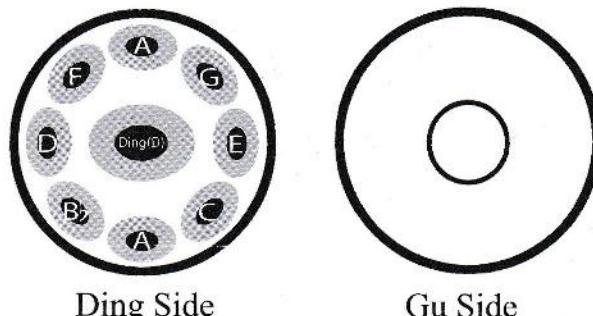
نت اصلی ساز هندپن یا «دینگ»، پایین‌ترین نت از نظر اکتاو صدایی یا به عبارتی بهترین صدا را تولید می‌کند؛ که معمولاً ارتباطی با ساختار گام یا همان Scale (ساختار نتها) ندارد؛ و دیده شده‌است که با مجموعه نتهای ثابت برای دو ساز مختلف، دینگ با نت متفاوتی ساخته می‌شود. در روش نوشتاری نتها، نت دینگ با یک علامت از باقی نتها جدا می‌شود. مثلاً:

D / A Bb C D E F G A

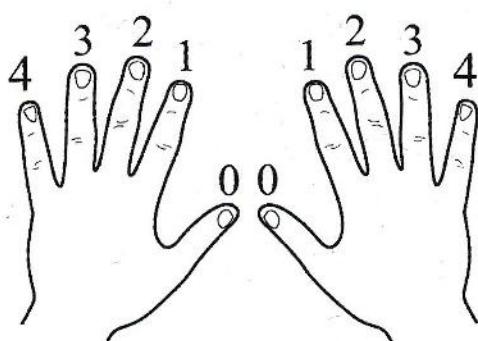
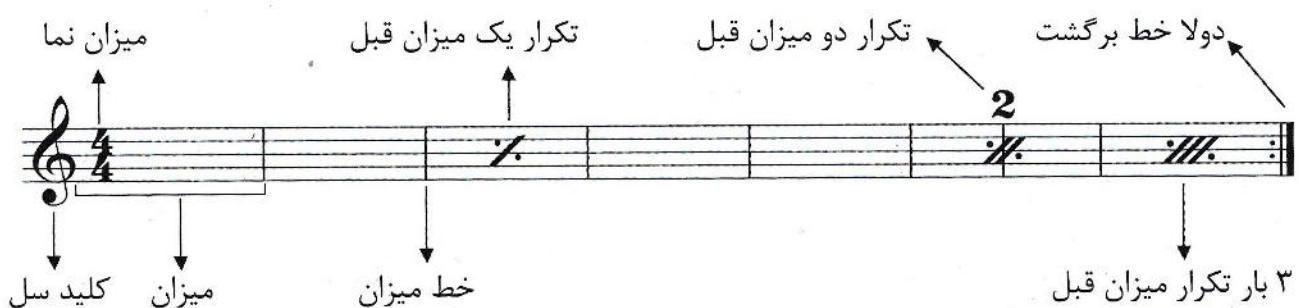
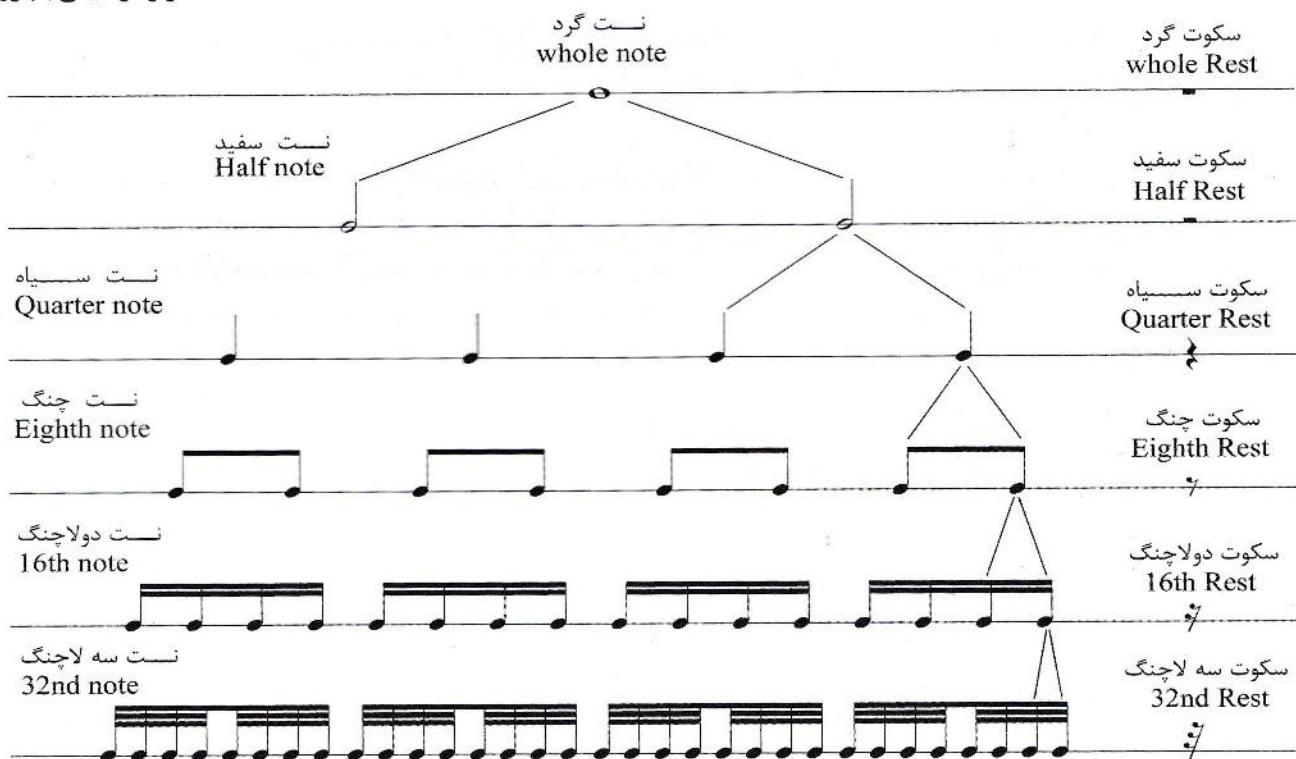
این مثال نشان می‌دهد که، نت اصلی یا همان دینگ شامل نت D یا در فارسی (ر RE) می‌باشد. هر نت بر روی ساز هندپن دارای فضای مشخصی است که به آن (Tone Field) هم گفته می‌شود. معمولاً به فرم دایره یا بیضی است. تحقیقات جدید در زمینه فرم نتها این را نشان می‌دهد که فرم بیضی برای Tone Field نتهای هندپن، نتیجه بهتری در زمینه انتشار، حجم و پایداری صدای هندپن ایجاد می‌کند. همچنین امکان بیشتری در ایجاد افکتهاي صوتی را فراهم می‌کند.

تعداد نتهای هندپن عدد ثابتی ندارد و در نمونه‌های اولیه با سه الی چهار نت و بعد ها با تعداد نتهای بیشتری هم عرضه شده است. بعنوان مثال تا به امروز سازندگان موفق به ساخت هندپن هایی با پانزده نت هم شده‌اند که از آن سازها بعنوان جهش یافته یا میوتانت نام برده می‌شود.

بطور کلی ساز هندپن سازیست نوظهور که همچنان در مسیر تکاملی خود قدم بر می‌دارد.

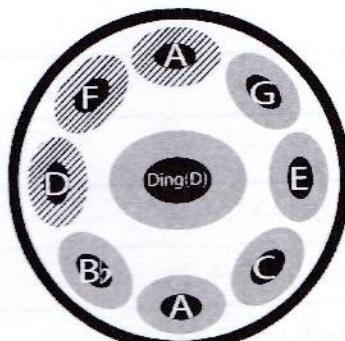

نمودار درختی نت های موسیقی

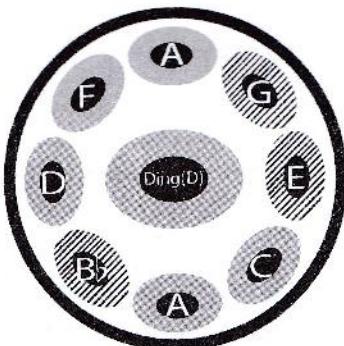

تصویر ۱-۱ شماره گذاری انگشتان در این کتاب

آکوردها در گام ر مینور

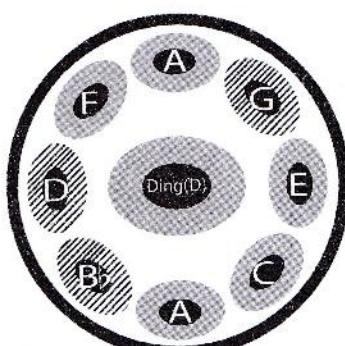
D Minor

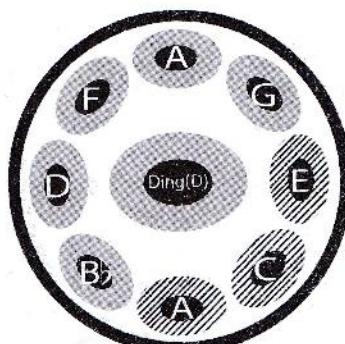
E Diminished

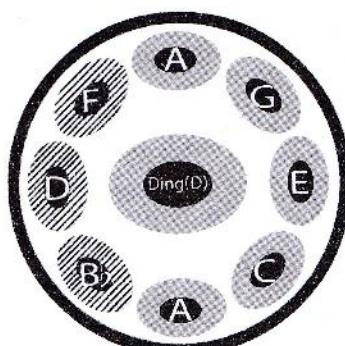
F Major

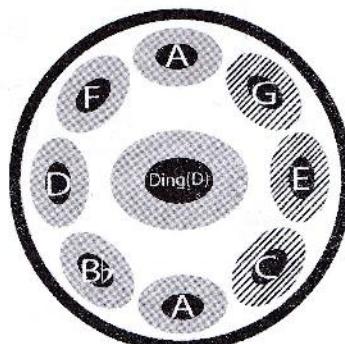
G Minor

A Minor

Bb Major

C Major

87.

D. V V ^ D V A V A V A D. V V ^ D V A V A V A

D. V V ^ D V A V A ^ D. V V ^ D V A V A ^

A D V A V A V A V D V A V A V A V D V A V A V A V D V A V A V A V

D V A V A V A V D V A V A V A V 2 D V A V A V A V ^ V A V A V A V A V A V

B D ^ ^ ^ ^ . ^ x x ^ v ^ x ^ v ^ x

D ^ ^ ^ ^ . ^ x x ^ v ^ x ^ v ^ x

D ^ ^ ^ ^ . ^ x x ^ v ^ x ^ v ^ x B

D ^ ^ ^ ^ . ^ D V A V A V A V D V A V A V A V

* قطعه (Fluid) از آلبوم موسیقی پرشیا

آموزش هندپن

هندپن(هنگدرام)،سازی است نوظهور، با صدایی گرم و آرام بخش که از دل زمین برآمده و در زیر دستان شما جای و جان گرفته است. کتابی که در دست دارید تلاش و راهنمایی است در جهت یادگیری اصولی و هدفمند این ساز که امید است مطالب آن برای عموم علاقه مندان سود بخش واقع شود. به سکوت درون خود گوش دهید و بنوازید تا صدای این ساز فوق العاده شمارا غرق در لذت کند...

Course of Handpan

Erfan Ghavighahb
Edited by Arash Taremi

